

Obiectiones.

1. Virtus intentionalis non potest producere ipsam effectum physicum. Ita p. Hugon, La causalite instrumentale p.

R. Si causa principalis non agit imperando aut si eius actio imperativa limitatur, C.

Si causa principalis agit imperando, et eius actio per imperium est illimitata, N.

Vel sub-distinguo, non potest ita creare C. secus N.

2. Signum non potest esse instrumentum imperii divini, nam imperium divinum est ipsa volitio divina. Ita P. Billot, De Verbo Incarnato, p.

R. Imperium divinum formale est ipsa volitio divina, C.

Imperium divinum virtuale est ipsa volitio divina, N, nam est aliquod consequens ex aliis imperiis.

Signum non potest esse instrumentum imperii formalis, C.

Signum non potest esse instrumentum imperii virtualis, N, nam per institutionem sacramentorum Deus vult dare gratiam eis qui sacramenta suscipiunt; per usum seu applicationem sacramentorum, imperium illud generale et conditionatum virtualiter transit in imperium particulare et absolutum.

3. Dicere signum praesentare imperium divinum non explicat quemadmodum signum exsequatur istum imperium. Ita Suarez,

R. Si non praenotatur ipsum efficere Dei esse imperare, et si non explicatur quemadmodum imperium generale et conditionatum transit per sacramentum in particulare et absolutum, C. Secus N.

4. S. Thomas, quidquid sit de la., q. 118, a. 2, alibi admittit virtutem spiritualem in re materiali.

R. Spirituale eo sensu quo color in aere est spiritualis, C, cp. De Anima, 2 lect. 14, etc.

Alio sensu quam "intentionale" peto probationem; et praeterea peto explicationem la., q. 118, a. 2 ubi agitur de re maximi momenti.

An Dispositive

- 1) sub-ome.
- 2) De Verit. 27, 7 gratia sacramentalis
- 3) Quodl 12 & 14 virtutum instigandi
- 4) 3a 94 | 3^{ra} ep. 3a, 85, 5^{ta} cap. 120, 113
- 5) 3o 76 | "vi sacramenti"

id quod significatur
 Unde sacramenta funtunt id quod significat
 Cetera adveniunt per concomitantiam

De sacramentorum causalitate scdm S. Thomam.

h) 3a, 64, 4: Xtus potuit ministris contulere tantam gratiam ut eorum meritis sacramenta haberent efficaciam ut eorum nomine sacramenta sacrificentur ut ipsi possent sacramenta instituere ut ipsi sine sacramentis, solo imperio, possent gratiam conferre
3am 64 4 3m ipse esset caput principaliter, caeteri secundario

i) Quenam est ista sanctificatio.

Videtur esse illa quae fluxit ex aqua Iordanis in omnes aquas iuxta PP. Vide, 3a 66 3 ob 4 et 4m
Cp. 3a 72 3 corp et 2m 3m

j) Quenam operatio sacramentorum.

3a 62 1: inest operatio stricte dicta etsi instrumentalis ad lm: efficiunt quod figurant; cp De Ver 27 4 13m significando causant.. id ad quod ordinantur cp 3a 76 1: "vi sacramenti" cp "vi verborum"

3a 62 2: sicut virtutes et dona fluunt in potentias ex gratia sanctificante in essentia animae; ita omnia quae requiruntur ad vitam xtiānam fluunt ex gratia capitis in membra per sacramenta.

cp. 3a 72 7 3m: aliquid effectivum specialis effectus ad quod ordinatur sacramentum

ista ordinatio: significatio sacramenti, cp sup circa a. 1, vi sacramenti.

Ita cohaerentia cum prioribus de grat sacramentali

4 dist. 1, q. 1, a. 4, qc. 5

4 dist. 7, q. 2, a. 2, qc. 3

De Ver., q. 27, a. 5, ad 12m - 14m.

ubi gratia sacramentalis est superabundantia ex gratia sanctificante in essentia animae, non in perfectionem potentiarum, sed in remedium peccati; hoc ultimum corrigitur in 3a 62 2

3a 62 3: gratia continetur tmqm in causa

3a 62 4: distinguitur instrumentum agentis limitati et illimitati.

k) dispositive an perfective: *quod 3a 84 1 3m cp. 3a 85 5 corp 1a 2a 113*
4 dist 1, q. 1, a. 4, qc. 1: dispositive, character ornatus
De Ver., q 27, a. 7: dispositive, gratiae sacramentales, videtur esse id quod est vi sacramenti

l) suadetur dispositive quoad gratiam sanctificantem quae in essentia animae invenitur: ex la 2ae 110 1, est terminus quo Deus nos diligit dilectione speciali, quo SpS dicitur nobis inhabitare, etc. Convenit haec nobis inesse quia Xto insunt, nobis derivata quia Xto coniungimur.

Quod 12a 14
"nihilum inefficax"

De Pot 6, 7 De Mirabilis

1. In impetratione [causabilis invidicia moralis]
desperando: cibus
in potestate:

2. Imperio agit Deo 19, 19, 4

3. "Præsentant imperium divinum"

4. Quid istud "præsentant"

a) esse incompletum fluentia spirituale
ad ens. quando reoritur
1) emanatio per spirituale
factus non ministeria
2) color in aer.

b) exemplum

y) essentia instrumentalitatis

5. An est "intentionalis" "significativa"
De Pot p. 6, a 9.

Introducet

Videtur causam princ. : Deum
instrum causatum : passivum
instrum separatum : sacramentum
Quomodo coniungitur spirituum : sicut sacrum leprosi

An Sacramenta instrumenta intenduntur

- 1) Sent. De Excommunicatione
- 2) De Veritate 27, 7
- 3) De Veritate 27, 4, 13^m ep 3^a, 60, 1, 1^m
- 4) De Potestate 9, 6, a 4

~~De Potestate~~

- 5) sicut sanatus Episcopi
De Ver 27, 4
Quod 12, c 14
3^a, 78, 4, 2^m } Ex De Pot 6, 4 + 9
sunt instrumenta
- 6) sicut imperio X^{pus} + ministri
3^a, 64, 3 + 4
- 7) 3^a, 62, 4, 1^m ep. 1^a, 118, 2
- 8) Requirit ff deus [inhibentes] } 3^a, 64, 2. corp
[non]
- 9) autoritas Caelestis

10 bis. Theoria reincident in fictionem plurium volitionum
divinarum; ergo pariter reicienda est ac theoria iuridica.
R. Nego quod ponit plures volitiones; ponit unam volitionem
aeternam qua Deus vult et institutionem et usum sacramentum

et conceptio
quod de usu

Nego paritatem cum theoria iuridica: ista enim ponit
institutionem tamquam originem iuris, usum tamquam appli-
cationem iuris, ex quibus non sequitur nisi quod gratia
aliunde causata sit debita. Haec autem ponit institutionem
tamquam imperium ratione obiecti conditionatum, applicatio-
nem tamquam impletionem conditionis et ideo imperium
virtuale; ex quibus sequitur ipsa gratia imperata, nam
imperium divinum est productio divina.

Haec autem ponit institutionem tamquam imperium generale,
applicationem tamquam contractionem huius imperii ad unum,
ex quibus sequitur gratia; nam imperium divinum ad unum
determinatum est rerum productivum.

Non est vera causalitas significanda

Significatur in effectu relatio quae dicitur "actio"

si haec relatio quae dicitur "actio" est "a sacramento" N.

Affici in gratia sacramentali non datur talis relatio N

John C.

11. Non explicatur reviviscentia sacramentorum.

*illius enim fit
duplex ratio
impertur: in
sacramenti reviviscentia
impertur gratia
non "hic et nunc"
sed per ipsum hoc sacramentum*

R. Optime explicatur. Nam instrumentum participat virtutem causae principalis; causa vero principalis transcendit tempus et spatium et est ratio operans; unde inducitur effectus non modo caeco et mechanico sed modo rationabili et praeter limitationes spatii et temporis.

Unde S. Thomas explicat extremam unctionem, loc. cit.

4 dicit 23, q. 1, a. 2, q. 3, corp

12. Haec est opinio ~~maximè~~ derelicta, Henrici Gandavensis.

R. Minime. Scdm Henricum Deus in sacramento sine sacramento gratiam producit. Scdm nos per sacramentum gratiam producit

13. Mediatio in imperio non est instrumentalitas.

R. Non est instrumentalitas physica, C. Non est instrumentalitas eminentior, scilicet quae continet omnia essentialia sine defectibus caecae illius actionis quae physica vocatur Nego. Essentia enim instrumentalitatis non est vis brachii, neque motus localis, sed motus a generali et conditionato in particulare ~~in~~ et abolutum. Cp. statuum universalem et possibilem in mente artificis, formulam seu intentionem seu virtutem artis in instrumento, statuum denique particularem et absolutam in marmore.

14. Est contra communiores TT sententias.

R. Potius omnium sententias in suum favorem excipit.

Qui enim statuunt causalitatem physicam, hoc faciunt quia vident sacramenta esse veras causas.

Qui autem statuunt causalitatem moralem vel iuridicam, hoc faciunt quia vident virtutem sacramentorum non esse physicam.

Quod vero pauci admodum (S Thomas, Caletanus, et aliquo modo Suarezius) utramque veritatem amplexi sunt, non est excellentia multorum sed defectus.

16. Solum S. Thomas docuit causalitatem gratiae non perfectivam sed dispositivam.

In sent. c.

In de ver.

Dist: dispositio est ipsa gratia sacramentalis C perfectio est complexio eorum quae continentur

Statuum quidem ipsa gratia sacramentalis dicitur dispositio C

hinc ergo De ver 27, 7

praeterea "Corpus dicitur" praeterea "vi volentis" solum S. Thomas et hinc Prud.

Quaestiones de la thesi.

Quid sit sacramentum? in genere? in N.L.? Quid nova lex?
An haec definitio habetur ex SCR. sacra? PP.? Conc. Trid.?
Quo sensu usurpatur nomen sacramentum in SScr., PP.?
Quot sunt sacramenta? Quo sensu "septem"? Quanam auctoritate
ita respondes?
Quinam adversarii praecipui? Quam ob causam nobis adversantur?
Quaenam fuit theoria sacramentaria Lutheri?
Qualificatio theses? Quo praecise modo est numerus septen-
arius veritas revelata a Deo?
Quot viis probatur hanc esse veritatem revelatam? An hae
viae sunt aequalis valoris? Comparantur.

Obicitur: non est veritas revelata sed opinio evoluta.

- a) non est in SScr.; atqui quod non in SScr., non revelatur;
- b) non est apud PP.; atqui PP sunt testes traditionis.
- c) Dices: non explicita enumeratio, quia nulla definitio;
sed instatur: datur explicita enumeratio apud PP., scil.,
tria esse sacramenta, bapt., conf., euch.,
- d) Dices: hanc enumerationem esse circa ritus initiationis,
non circa sacramenta qua sacramenta;
Instatur: ideo mediaevales de numero septenario consen-
serunt quia "septem" est numerus mysticus
- e) Hoc maxime apparet apud Lombardum qui ut septem haberet
matrimonium inclusit; agnovit tamen matrimonium non
conferre gratiam.
- f) Nihil valet argumentum ex orientalibus: numerum septen-
arium a Latinis didicerunt; alii alios ritus adhibent
ut septenarium numerum expleant; etiam Graeci, nam
Iob circa 1270 et Damascenus Thessalonicensis circa 1550
habuerunt Paenitentiam et Extremam unctionem ut unum
sacramentum, septimum vero habitum monachorum.

Ad d) ^(super adest numerus sacre et explicitus, et non super sacramenta)
ratio a Lombardo allata non est numerus mysticus sed
differentia inter VT et NT. 4 dist. 1, cap. 4.
Petrus Cantor qui post Lombardum scripsit et septem
sacramenta enumerat alibi tractat de numero septenario;
multa sepeveria affert, attamen non septenarium sacra-
mentale. Cp "Summa Abel, in hysic theologiam" sic vix "sacramenta" "septimum"
"Securus iudicat orbis terrarum."

ad e) Saepe Lombardus minus cohaerenter loquitur ^{A dist. 2, cap. 1} /NL
ponit differentiam explicitam inter matrimonium VL et/
enumerat matrimonium inter sacramenta, et tractat de
eo tamquam de sacramento
theoriam de gratia minus evolutam habuit.

6. Effectus physicus virtute intentionali productus non est nisi forma artificialis (ordo dispositio figura) vel dispositio ad formam naturalem (H₂O). Gratia non est forma vel artificialis vel naturalis. Ergo.
 R. Si agens principale agit per artem vel imperium limitatum, C; si per imperium illimitatum, N.

7. Signum non potest esse instrumentum imperii divini. Prob. Imperium divinum est ipsa volitio divina; volitio divina est ipse Deus; sicut instrumento non fit Deus, ita instrumento non fit imperium divinum.
 R. Imperium divinum formale, C; imperium divinum virtuale, N.

8. Non constat sacramentum esse imperium divinum virtuale.
 R. Nego. Ex institutione sacramentorum Deus efficaciter et absolute vult dare gratiam ei qui sacramenta modo debito suscepit. Quae volitio est imperium divinum quod ratione obiecti est generale et conditionatum.

*Quasi primum
 sacramentum
 non formaliter
 sed tantum
 imperat. Et
 imperat
 imperat
 sed non
 ego imperat
 quatenus
 sic*

Porro, posito sacramento istud imperium transit in particulare et absolutum.
 Unde sacramentum est quo Deus imperat virtualiter hanc gratiam huic homini, sicut "Lazare, veni foras" est quo Deus imperat virtualiter resurrectionem huius corporis.

9. Deus ab aeterno vult formaliter et absolute cum resurrectionem Lazari tum gratiam huic homini datam. Ergo falso astruitur imperium virtuale in tempore factum.

R. Deus vult ab aeterno: ratione volitionis, C; ratione effectus, N. la 13 7: actio immanens aeterna, transiens non ~~Deus vult formaliter et absolute: mediantibus vult effectum sine signis mediantibus N, signis mediantibus, C~~
 Deus vult formaliter et absolute, ratione volitionis, C; ratione effectus, N: etsi enim absolute et formaliter velit tamen non vult effectum absolutum sed mediantibus signis, neque vult effectum formaliter imperatum sed virtualiter per signa imperatum.

10. Atqui imperium virtuale nihil efficit, nam nihil est nisi consequens logicum ex institutione et applicatione sacramentorum.

R. Est tantummodo consequens logicum quatenus de institutione et applicatione cogitamus, C; quatenus obiective ponuntur institutio et applicatio, sub-dist., si Deus non agit imperando, N C, si agit imperando, N.

10 bis. *Theoria vincit in fictionem plurimam volitionem divinam. C; dist. 15*
 R. Nego. Nam datus institutio sacramentorum tanquam distinctio volitionis; ita applicatio.
 Non asseruntur plures volitiones sed plura imperia, scil. vultio rationis effectus.

C

C